

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 25 stycznia 2018 r.

Pozycja 10

POSTANOWIENIE

z dnia 1 grudnia 2017 r.

Sygn. akt Ts 207/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Grzegorz Jędrzejek – przewodniczący i sprawozdawca

Leon Kieres

Justyn Piskorski,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 czerwca 2017 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej P.K.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 3 października 2016 r. (data nadania) P.K. (dalej: skarżący) wystąpił o stwierdzenie, że art. 523 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, ze zm.; dalej: k.p.k.) jest niezgodny z art. 32 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Postanowieniem z 21 czerwca 2017 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, wskazując na bezzasadność argumentacji w zakresie, w jakim skarżący twierdzi, po pierwsze, że został pozbawiony prawa do merytorycznej oceny zasadności wydanego orzeczenia, a po drugie, że zakwestionowane przepisy różnicują sytuację podmiotów znajdujących się w takiej samej sytuacji prawnej. W zaskarżonym postanowieniu Trybunał podkreślił, że sytuacja podmiotów, wobec których w wyniku realizacji prawa do sądu orzeczono karę pozbawienia wolności z jej warunkowym zawieszeniem, jest zgoła odmienna od sytuacji prawnej i faktycznej osób, wobec których takiego warunkowego zawieszenia nie zastosowano.

Na powyższe postanowienie skarżący wniósł – w ustawowym terminie – zażalenie, w którym zakwestionował istnienie przesłanek pozwalających uznać za oczywiście bezzasadne zarzuty sformułowane w skardze.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę

o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074) do postępowań przed Trybunałem Konstytucyjnym wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) stosuje się przepisy tej ustawy. Skoro postępowanie zainicjowane rozpatrywaną skargą nie zostało zakończone przed 3 stycznia 2017 r., tj. dniem wejścia w życie u.o.t.p. TK, to zarówno wstępne, jak i merytoryczne rozpoznanie tej skargi określają przepisy u.o.t.p. TK.

Zgodnie z art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w zw. z art. 61 ust. 7 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Zdaniem skarżącego Trybunał błędnie przyjął, że sytuacja prawna i faktyczna osób skazanych na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania jest odmienna od sytuacji osób skazanych na tzw. bezwzględną karę pozbawienia wolności, tj. bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Skarżący raz jeszcze podkreślił, że zróżnicowanie prawa do kasacji w oparciu o kryterium zastosowania lub niezastosowania przez sąd warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności „w sposób jaskrawy narusza wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji zasadę równości”. Ponadto skarżący zwrócił uwagę na to, że w konsekwencji obowiązywania zaskarżonego skargą konstytucyjną przepisu utracił możliwość dochodzenia swoich praw.

W ocenie Trybunału zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty podniesione w zażaleniu nie podważają ustaleń przedstawionych w tym orzeczeniu i dlatego nie zasługują na uwzględnienie.

Trybunał przypomina, że konstytucyjny standard prawa do sądu zdefiniowany w art. 45 ust. 1 Konstytucji – co do zasady – ulega realizacji w momencie wydania orzeczenia przez sąd II instancji, a więc w przypadku uzyskania prawomocnego rozstrzygnięcia. Słusznie zatem Trybunał stwierdził, że skarżący wykorzystał przysługującą mu możliwość zaskarżenia postanowienia sądu I instancji, w wyniku czego uzyskał prawomocne orzeczenie. Natomiast kasacja – jak wyjaśnił Trybunał – w dwuinstancyjnym postępowaniu sądowym stanowi, tzw. nadzwyczajny środek odwoławczy. Skorzystanie z niej ma charakter dodatkowy, ponadprogramowy, wykraczający poza konstytucyjny standard prawa do sądu.

Nie przekonuje również stanowisko skarżącego, który dowodzi, że sytuacja prawna i faktyczna osób skazanych na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania jest taka sama jak osób skazanych na karę bezwzględnego pozbawienia wolności. Skarżący twierdzi przy tym, że sytuacja osób skazanych na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania jest zdecydowanie gorsza, gdyż uniemożliwia dalsze dochodzenie praw właśnie w drodze wniesienia kasacji.

W ocenie Trybunału nie ulega wątpliwości to, że wprowadzone przez ustawodawcę ograniczenie w zakresie wnoszenia nadzwyczajnego środka odwoławczego wynika z charakteru spraw, w których możliwe jest warunkowe umorzenie kary oraz z faktu, że poddanie sprawcy próbie w ramach warunkowego zawieszenia stanowi korzystną okoliczność dla skazanego. Nie zostaje on bowiem umieszczony w zakładzie karnym, co następuje w przypadku skazanych bez warunkowego zawieszenia wykonania kary. Dodatkowo należy pamiętać, że podstawą kasacji mogą być tylko naruszenia wskazane w art. 439 § 1 k.p.k. oraz inne rażące naruszenia prawa, jeżeli mogły mieć wpływ na treść orzeczenia. Trybunał podkreśla, że wyłączenie możliwości wniesienia kasacji przez skazanego na karę pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem nie dotyczy kasacji wnoszonych na podstawie art. 439 § 1 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.). Oznacza to, że *de facto* zarzut skarżącego ogranicza się do możli-

wości wniesienia kasacji na podstawie innego rażącego naruszenia prawa. Zasadnie zatem Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że podstawowa odmiennność sytuacji prawnej i faktycznej osób skazanych na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, przejawiająca się chociażby w fakcie przebywania na wolności – czego zdaje się nie zauważać skarżący – sprawia, iż nie można porównywać jej z sytuacją osób skazanych na bezwzględną karę pozbawienia wolności. Słusznie zatem Trybunał ustalił, że zarzut skarżącego dotyczący naruszenia konstytucyjnej zasady równości jest oczywiście bezzasadny.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że wniesione zażalenie nie podważa podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, dlatego – zgodnie z art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK – postanawia jak w sentencji.